

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. IV. Materia essentialis Consecrationis Sanguinis est vinum de vite.
Valet mustum, aut vinum actu congelatum; secus succus uvis inclusus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

candum infirmum non esse licitum conficere Sacramentum in fermentato, quod solum probat ratio adducta, si aliquid probet: non tamen inde sequitur, etiam id esse illicitum in quacumque alia occurrente necessitate; v.g. in exemplo à Suario assignato, ne totus populus diu Sacrificio, & Sacramento privetur.

Constat quippe tempore persecutionis fideles maximam consolationem, & in fide confirmationem accipere ex hoc Sacramento & Sacrificio; unde forte olim tot erant fortissimi Martyres, quando Christiani quotidie sumebant hoc Sacramentum. Quid ergo faciet Sacerdos, si videat ex defectu Eucharistia periclitari multorum fidem, nec habeat panem azymum, an sine perire animas, Christi Sanguine redemptas, & non magis consecrabit in fermentato, ut salve fiant?

Hercule non ausim iudicare, Ecclesiam cum tanto rigore velle, imò posse obligare ad ceremoniam ex institutione divina liberam. Quin plures docent non peccare eum, qui metu mortis, ut lateat sub hæreticorum persecutione, in terris, quibus rarus est Sacrificii usus, celebrat sine sacris paramentis: quanto amplius in pane fermentato, aut azymo, contra Ecclesie sue consuetudinem?

Enimverò universalis consuetudo est totius orbis, tam Ecclesie Latine, quam Græcæ: uti sacris vestibus in Sacrificio Missæ, neque memorie proditum est unquam Ecclesiam generaliter, vel particulariter in illa ceremonia dispensasse; cum tamen certum sit ex Concilio Florentino supra, non esse universalem consuetudinem totius Ecclesie celebrare in azymo, etiam usque in hanc diem; Græcis Romæ in Ecclesia sibi propria, sciente & approbante Pontifice, in fermentato consecrantibus.

Et si credimus Scoto supra, Divo Thomæ 4. dist. 12. q. 2. a. 2. q. 3. & aliis Doctoribus (quidquid nonnulli contradicant) Leo Papa suo tempore, ad extinguendam hæresim Ebionitarum, constituit, ut generaliter per universum orbem in fermentato conficeretur.

Demus itaque Suario, non esse licitum celebrare sine vestibus sacris ad communicandum moribundum; adhuc non convincitur, esse similiter illicitum, ad eundem finem consecrare in fermentato, aut etiam consecrare post sumptum cibum, ut suo loco videbimus, utpote ceremonie ac ritus minus graves, in quibus aliquando dispensatur, nunquam autem in usu sacrorum paramentorum.

Quapropter, ut dicam quod in hac re sentio, si per maxima utilitas Viatici excusat celebrantem à lege jejunii, juxta probabilem multorum opinionem, iudico non improbabile, salva communi auctoritate Doctorum, eandem utilitatem excusare Sacerdotem ab obligatione, quam habet consecrandi in azymo, aut fermentato juxta Ecclesie sue consuetudinem.

Neque est quod timeat Suarius a pertentione viae ad tractandum indignè hoc Sacramentum, & contemnendi Ecclesiasticas ceremonias; tum, quia non aperitur hujusmodi via, quando aliquis non jejunos communicat causa vitandæ infamiae, Sacrificii perficiendi, Viatici accipiendi, & probabiliter dandi; imò in mortis articulo propter solam utilitatem Communionis; tum etiam, quia casus rarissimus: etenim in Ecclesia Græca panis fermentatus facilis ubique invenitur, quam azymus; in Ecclesia autem Latina in omnibus templis bene ordinatis, ubi repetiuntur vestes sacrae & alia necessaria ad celebrandum, vix unquam deest panis azymus. Omitto quòd in Sacrario Eucharistia pro communicandis infirmis asservetur.

Quod autem idem Auctor supra addit; majus esse periculum irreverentiae, superstitionis, & scandali, in discedendo propter privatas necessitates, vel rationes, à consuetudine Ecclesie Capitalis, id est, Latine, quam alterius partis, hoc, inquam, nullum habet fundamentum in re: siquidem contendimus, nullam fieri irreverentiam, superstitionem, aut scandalum, sive in una, sive in altera Ecclesia, cum ob rationabilem causam disceditur à patrio more.

Et sanè (licet Suarez id neget) obligatio Græcorum tam certa est, ac tanta, tamque solidè auctoritate firmata; atque Latinorum; scilicet auctoritate Concilii Florentini, quod jubet, ut vidimus supra, unumquemque celebrare juxta consuetudinem suæ Ecclesie. Manente itaque in vigore consuetudine Ecclesie Græcæ celebrandi in fermentato, tam certa est, ac tanta obligatio Sacerdotis Græci conficiendi Sacramentum in illo pane, ac Latini Sacerdotis in pane azymo.

Hactenus de materia Consecrationis Corporis; sed quæ Sanguinis? Respondeo:

CONCLUSIO IV.

Materia essentialis Consecrationis Sanguinis est vinum de vite. Valet mustum, aut vinum actu congelatum; secus succus uvivis inclusus.

DE prima parte nulla est controversia, vel saltem cum hæreticis. Probationem ex Scriptura vide supra in proemio hujus Sectionis.

Clarius Florentinum exprimeret non potuit, quam dicendo: Tertium est Eucharistia Sacramentum, cuius materia (utique pro Consecratione Corporis) panis triticeus, & (pro Consecratione Sanguinis) vinum de vite.

Confirmatur ex perpetuo usu & traditione Eccle-

neque inde sequitur indigna Sacramenti tractatio, aut ceremoniarum Ecclesiasticarum contemptus.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

29. aut periculum irreverentiae, & superstitionis.

Confermat
usus & tra-
ditio Ecce-
siae.

Eccelesiae; quae numquam alium liquorem ad-
misit pro materia calicis; eod quod nullus alius
liquor, quam vitis, habeat substantialem ratio-
nem vini; & simpliciter sine addito in commu-
ni sermone vinum appelletur.

Consonat
doctrina
Doctores
Subtilis.

Hinc Doctor Subtilis 4. dist. 11. q. 7. n. 1.
Ad secundam questionem, dico, quod vinum artificia-
le, sive quodcumque aliud vinum, quod non est vinum
vitis, utpote vinum pomorum, & huiusmodi, non est
vinum, nisi secundum quid, & equivocè. Unde nullum
tale est aptum consecrari in sanguinem.

Aliqua ex-
cluduntur,
quia non
proprie vi-
num.

Uti nec agresta sive omphacium, id est, li-
quor ex immaturis uvis expressus, nec acetum
ex vino, quando vinum est essentialiter corru-
ptum. Non sufficit quoque vinum coctum ex
aqua, uvis jam expressis, infusà, quia non est
simpliciter vinum, neque vini habet substan-
tiam. Ex qua ratione à contrario:

31.
Quale re-
quiritur; &
sufficit, cu-
juscumque
sit speciei;

Colligo, quodcumque vinum de vite, al-
bum, rubrum, ex utroque mixtum, cuiuscum-
que regionis, etsi unum ab alio specie distin-
ctum foret (quod aliqui negant, existimantes
omnia esse ejusdem speciei, solumque differre
accidentaliter) esse materiam aptam Consecra-
tioni.

quodlibet
enim habet
veram & es-
sentialem
rationem
vini;

Etenim quodlibet habet veram & essentialem
rationem vini, nihilque adest unde vel le-
viter conjici posset, unam potius vini speciem,
quam aliam esse institutam, quandoquidem om-
nes illae species habeant eundem usum huma-
num in ordine ad sustentationem: quippe su-
stentant per modum potus; quin imò ex praxi
Eccelesiae constat oppositum. Equidem caven-
dum à vino hispanico, quia quandoque mul-
sum non potest ab eo distingui, & subinde fit
deceptio.

32.
Uti etiam
vinum ace-
scens;

Similiter validè consecratur vinum acefcens,
utpote verum vinum, etsi tendens ad interitum;
sicut animal, quando tendit, sive incipit
disponi ad mortem, adhuc est animal.

quod tamen
notabiliter
alteratum
nequit con-
secrari;

Verumtamen si ita sit alteratum, ut nequi-
dem probabiliter possit discerni esse vinum po-
tius, quam acetum, numquam licet citra gra-
vissimum sacrilegium in eo celebrare, nequidem
ut populus audiat Sacrum in die festo, aut ei-
dem detur Communio Paschalis; praevalet
quippe praecipuum naturale reverentiae, debita
huic Sacramento, praecipuo humano audiendi
Sacrum, aut communicandi; quod non obli-
gat, nisi quando commodè fieri potest.

secus si tan-
tum acefcere
incipiat,
& adit ne-
cessitas.
Secus si ne-
cessitate est
illicitum,
fortè gravi-
ter.
Rub. Missa-
li.

Quod si tantum acefcere incipiat, ita ut non
sit notabiliter acidum, & moraliter certò ad-
huc sit substantialiter vinum, licet in eo sit
Consecratio occurrente aliqua necessitate. Ex-
tra illam videtur illicitum, fortè etiam graviter,
ut significant Rubricae Missalis Tit. de Defe-
ctibus cap. 4. n. 2. ubi sic lego. Si vinum ince-
perit acefcere, vel corrumpi, vel fuerit aliquantum
acre, vel mustum de uvis tunc expressum, vel non
fuerit admixta aqua, vel fuerit admixta aqua ro-
facea seu alterius distillationis, conficitur Saera-

mentum, sed conficiens graviter peccat.
Quis ergo adhuc ambigat multum valere?
Præterquam enim quòd substantialiter sit vi-
num, ejusdem fortè speciei cum vino defæcato,
solum differens in dulcedine, calore, & aliis
qualitatibus penes magis & minus, etiam sim-
pliciter appellatur vinum in Scriptura Luc. 5.
v. 37. Nemo mittit vinum novum in utres veteres.
Jeremias 48. v. 33. Vinum de torcularibus sustuli.
Et è converso Actor. 2. vinum appellatur mu-
stum v. 13. Quia musto pleno sunt ista.

Unde occurrente necessitate posset in eo,
etiam licet, consecrari, argumento can. 7. Cùm
omne crimen de Consec. dist. 2. ibi: Nam quod
de expresso (scilicet post Consecrationem, ut no-
tat Glossa V. Expresso) botrus, id est de uvaram
granu populus communicatur, valde est omnino con-
sumum: sed si necesse sit, botrus in calice comprimitur,
& aqua misceatur. Ita Julius Papa Episcopis per
Aegyptum. Qui liquor dubio procul solum erit
mustum.

Porro extra necessitatem non licet; utique
propter impuritatem, & factis permixtas, quae
non consecratur; sicuti illicitè consecratur, ob
impuritatē & factis permixtas.

Propter impuritatem, & factis permixtas, quae
non consecratur; sicuti illicitè consecratur, ob
impuritatē & factis permixtas.

Aliud est, quando talia corpora admiscen-
tur; quae relinquunt substantiam vini integram
& potum usuaem, ut prius, qualia sunt sul-
phur, lac, & similia, quae adhibentur ad con-
servationem, vel meliorationem vini, ut pro-
inde non reddant vinum, etiam minus purum,
quam antea erat. Interim universim notandum
est, graviter interdum peccari posse consecran-
do, uti in pane, ita & in vino minus puro, quod
iudicio prudentis relinquimus.

Sed quid dicendum de Consecratione vini
actu congelati? Autumo eam esse validam:
quippe per congelationem non amittitur forma
vini, sicut nec forma aquae, olei, & similitum
liquorum: etenim post liquefactionem habent
eundem colorem, odorem, saporem, ceteras-
que qualitates, saltem praecipuas, & in gradu
remisso. Quomodo ergo aqua congelata
est vera aqua, oleum congelatum verum oleum,
& sic de ceteris: ita quoque vinum congela-
tum verum vinum. Est etiam potus com-
muni existimatione. Quidni igitur validè con-
secratur, & possit Christum primo recipere,
sicuti certum est ex Rubricis Tit. de Defe-
ctibus in celebratione Missarum occurrentibus
cap. 10. n. 11. Si in hyeme Sanguis congeletur Sec.
Christum retinere? Sanè vinum congelatum
aëquè demonstrabile est per ly Hic, quam non
congelatum.

Dices; non est potus liquidus, sive, non po-
test potari. Resp. cum distinctione, manens conge-

33.
Mustum
validè con-
secratur;

simpliciter
enim appel-
latur vinum
in Scriptu-
ra.
Luc. 5.
Jerem. 48.
Act. 2.

Lotus P. 2.

Etiam ne-
cessitatem
illicitè con-
secratur, ob
impuritatē
& factis
permixtas;

uti inter-
dum gravi-
ter pecca-
tur consecran-
do in
pane, vel vi-
no minus
puro.

34.

Vinum con-
gelatum va-
lidè conse-
cratur;

quia verum
vinum;

Rub. Miss.

Rob. Miss.

bricis generalibus; ubi sic lego: Si in hyeme Sanguis congelatur in calice, involvatur calix pannis calefactis: si id non proficeret, ponatur in ferventi aqua prope Altare, dummodo in calicem non intret, donec liquefiat.

Et ostenditur nullum esse sacrilegium vinum congelatum dissolvere:

38.

cum praescribitur Ecclesia dissolutionem esse faciendam.

Perinde est quo modo fiat.

Qui consecrat vinum congelatum, peccat.

39.

Quid autem refert sive igne, sive aqua ferventi glacies dissolvatur? An forte violentia ignis, & non violentia ferventis aquae exhallabitur particula vini? Sed cur non violentia utriusque? Dissundatur Sanguis Christi per aërem: sed quid tum? Nonne consultius est reverentiae debitae Sacramento, pauculas species facile corrumpi in aëre, quam Sacrificium manere imperfectum, cujus integritas est juris divini? Vel dicit aliquis, novum vinum assumendum, de novo consecrandum, & statim sumendum? Non puto; obstitente sibi universali sensu Ecclesiae.

Si instes; Ecclesia non praecipit adhibere ignem, sed pannum calefactum, aut aquam ferventem. Resp. non propter irreverentiam, quae fieret Sacramento ob forte majorem abundantiam vaporum, qui exhallantur per ignem; sed quia minus per pannum, aut aquam calefactam nocetur calici aureo vel argenteo, quam per ignem, si propius ei admoveatur, ut tanto citius glacies dissolvatur. Sanè non est verosimile Ecclesiam in illa constitutione respexisse ad vapores, qui exhallantur, cum nullam proflus eorum faciat ibi, vel alibi mentionem.

Imò à paucis Doctoribus illa quaestio hodie movetur; adeoque judico perinde esse, quo medio vinum liquefiat, sive aqua calida, sive igne: Ecclesiam autem significasse medium magis commodum, sine tamen obligatione; quin praxis ignem videtur praeferre, qui solet tempore hyemali, quando est periculum congelationis, poni in Altari, partialiter in illum finem.

Adverto etiam, modicum calorem, qui regulariter sufficit ad degelationem vini congelati in calice, vel nullos, vel paucissimos, ac tenuissimos fumos, sive vapores extrahere. Et dato casu, quod intensus valde calor esset necessarius, melius arbitror, & decentius, quod pereant aliqui vapores, quam quod tota species corrumpatur, si diutius maneat congelata.

Petes; an ergo liceat vinum congelatum primo consecrare; postea dissolvendum, atque ita Sacrificium perficiendum? Resp. Minimè licet, non quia materia non sit moraliter certa (quid quid pauci sine fundamento contradicant) sed quia contravenitur consuetudo Ecclesiae usui. Nullum tamen peccatum erit, si vinum ante Consecrationem liquefiat, imò consultius apparet, si vinum congelatur post factam oblationem, illud ipsum, adhibitis calidis, degelatum consecrare, quam aliud de novo assumere; nisi ex mutatione coloris, aut saporis, aut aliunde dubitetur de vini corruptione, quae rarissima est; imò vix moraliter fieri potest tam brevi temporis spatio.

Objicitur IV. & ultimò: aqua congelata non

est materia valida Baptismi; ergo nec vinum congelatum materia Consecrationis Sanguinis.

Resp. Neg. Consecr. quippe non sola aqua, sed ablutio in aqua est proxima & essentialis materia Baptismi; constat autem illam non posse fieri in aqua congelata. Porò Eucharistia est Sacramentum permanens, institutum sub speciebus panis & vini, per modum cibi & potus, antecedenter ad actualem comestionem, aut potationem. Jam autem vinum congelatum verè est, & communi aestimatione censetur potus, etsi per accidens non sit proximè potabile, sicut panis, qui praè duritie non est proximè comestibilis, nihilominus verè est, & censetur ab omnibus cibus.

Ex his, sine longo discursu, cognoscitur veritas ultimae partis Conclusionis, quam disertis verbis docet Scotus supra ibi: *Vinum etiam illud debet esse expressum de uva, quamdiu enim liquor est in uva tantum, habet magis rationem comestibilis, quam potabilis; illud autem Sacramentum pro secunda parte sui essentialiter continet Sanguinem; & pro signo aliquo, quod est per se potus.*

Et quamvis forsitan talis liquor specie physica non differat à vino, differt tamen specie moralis, neque solet vinum communiter appellari; atque ideo non intelligitur demonstrari per pronomen *Hic* in forma Consecrationis positum, utpote quod solum demonstrat substantiam, quae communi usu vocatur vinum, & habet accidentia vini usualis; uva autem habet alia accidentia ab illo liquore contento, qui est tamquam pars ejus, velut sanguis in homine, adeoque sicut demonstrato homine, non rectè dicitur: *Hic est sanguis*, sic demonstratà uvà non rectè dicitur: *Hoc est vinum*, & consequenter demonstratis speciebus uvæ, *Hic est sanguis*.

Sed quid, si gutta vini consecrata reponeretur in uva, an propter hoc perderet suam Consecrationem? Non habeo fundamentum sufficiens affirmandi; siquidem per illam repositionem non amitteret substantiam vini, sive non amitteretur substantia vini, si non esset consecrata, licet jam videatur multis magis habere rationem cibi, quam potus, & idcirco non posse primo consecrari defectu demonstrabilitatis, quae non requiritur, ut materia ritè antea consecrata, Consecrationem suam retineat.

Et verò, si vinum ossae imbibitum, modò maneat fati sensibile, potest, juxta superius dicta, validè consecrari, quidni etiam gutta expressa, reposita sensibilibus? Sanè per illam repositionem non amittit rationem vini, & potus; cum non fiat rursùm pars substantialis uvæ, sicut priùs; sed solum jungatur localiter, & imbibitur, sicut in ossa aut spongia.

Aliud est de succo uvae inclulo, qui est pars substantialis, & continua compositi substantialis viventis & vegetantis, instar succi pomorum, & similitum fructuum, qui, nisi expressus, non dicitur simpliciter potus, sed cibus. Nemo autem dubitat, quin materia apta Consecrationi in Sanguinem

Obiectio quòd aqua congelata non sit materia valida Baptismi. Resp. posit.

40. Liquor, quamdiu est in uva, non est verus potus. Scotus.

Neque eda maniter appellatus vinum, est forsitan non differat specie physica à vino.

41. Gutta vini consecrati uvæ imposita non amittit suam Consecrationem.

Imò potest primo consecrari, si sit sufficienter sensibilis.

Aliud est de succo uvae inclulo.

guinem debeat esse, & dici simpliciter potus vitalis. Quare?

Principalis, inquit Doctor supra, ratio est, quia sic Christus instituit. Bona congruentia: quia secundum partem principalem nutritionis, id est potus, principaliter consistit in vino, ut in potu principali. Vino, inquam, sive naturali de uva expresso, sive miraculose facto ex aqua, aut alia materia, quale fuit in nuptiis Cana Galilee; quod dicitur vinum de vite, quia quoad essentiam, usum, & cetera, ejusdem planè rationis est cum vinis naturaliter expressis, & ideo materia consecrabilis. Secus dicendum de vino adusto sive sublimato, quod vel non est in substantia vinum, vel si ejusdem essentiae, non habet verum statum vini usualis, prout habet vinum miraculosum.

Similiter valet vinum aqua modicè permixtum, in quo etiam creditur Salvator noster Sacramentum Sanguinis sui instituisse, ut propterea ab aliquibus dubitetur, an hæc mixtio non sit de essentia Sacramenti. Quin esse de essentia, asserit Armacanus l. 9. de qq. Armenorum cap. 9. Aliis paucis placet præceptum divinum: nostra sententia cum Scholasticis communiter asserit:

CONCLUSIO V.

Ex solo præcepto Ecclesiae, vino consecrando miscenda est in calice modicissima aqua, sub gravi obligatione.

Quod vino ante Consecrationem aqua admisceri debeat, docent omnes Catholici cum Ecclesia universali in Concilio Florentino contra Armenos. Verba Concilii in decreto super unione Armenorum sunt hæc: Tertium est Eucharistia Sacramentum, cuius materia est panis triticus, & vinum de vite, cui ante Consecrationem aqua modicissima admisceri debet.

Probationem adjungit triplicem, dicens: Aqua autem ideo admiscetur, quoniam, iuxta testimonia SS. Patrum, creditur ipsum Dominum in vino aqua permixto hoc instituisse Sacramentum. Deinde quia hoc convenit Dominica Passionis representationi. Inquit enim B. Alexander Papa V. à B. Petro; In Sacramentorum obligationibus, que intra Missarum solemniam Domino offeruntur, vinum & aqua permixtum offerri debet, quia utrumque, id est, Sanguis, & aqua, ex latere Christi profusisse legitur. Tertio etiam convenit ad significandum huius Sacramenti effectum, qui est unio populi Christiani ad Christum. Aqua enim populum significat &c.

Eandem veritatem, iisdem rationibus sustentam, novissimè, contra Hæreticos nostri temporis, tradidit Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 7. his verbis: Monet deinde Sancta Synodus, præceptum esse ab Ecclesia sacerdotibus, ut aquam vino in calice offerendo miscerent; tum quod Christum Dominum ita fecisse credatur, tum etiam, quia è latere

eius aqua simul cum Sanguine exierit, quod Sacramentum hæc mixtione recollitur: & cum aqua in Apocal. B. Ioannis populi dicantur, ipsius populi fidelis cum Capite Christi unio representatur. Alia Concilia, Pontifices, & Patres magno numero vidè apud Bellar. de Eucharist. lib. 4. cap. 10. & alios.

Ex quibus omnibus perspicuè manifestum est, hanc mixtionem fuisse in usu à principio Ecclesie. Sanè factum Christi testatur Divus Jacobus in sua Liturgia ibi: Similiter postquam cenavit accipiens calicem, & permisit ex vino, & aqua &c. Neque dubitandum, Apostolos ad ejus imitationem idem fecisse, & ita faciendum præcepisse. Hinc appositè Alexander I. Epistola 1. ad omnes Orthodoxos cap. 4. Non debet enim (ut à Patribus accepimus, & ipsa ratio docet) in calice Domini aut vinum solum, aut aqua sola offerri, sed utrumque permixtum. Qui illi Patres, nisi Apostoli, & Pontifices prædecessores?

Quòd si objicias, Sanguis & aqua, que fluxerunt ex latere Christi, manserunt impermixta. Resp. etiam separatim infundi aquam & vinum. Deinde in terra simul fuerunt Sanguis & aqua, & in calice simul sunt vinum & aqua.

Nullius quoque momenti est, quod opponitur ex Isaie cap. 1. v. 22. Vinum tuum mixtum est aqua. Quod interpretatur Divus Hieronymus in illum locum de amissis Judæorum sinceritate. Quis enim nesciat unam & eandem rem, secundum varias considerationes, posse significare bonum & malum? Sic quippe leo significat Christum Apoc. 5. v. 5. Ecce venit leo de Tribu Juda &c. Significat etiam Diabolum 1. Petri 5. v. 8. Quia adversarius vesper Diabolus tanquam leo rugiens circum, querens quem devoret.

Porro in Eucharistia non fieri commemorationem solius Passionis Christi, ut Hæretici volunt, sed etiam unionis Christi cum Ecclesia, in terminis docet Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 2. ibi: Pignus præterea id (Sacramentum Eucharistia) esse voluit futura nostra gloria, & perpetua felicitate, adeoque, symbolum unius illius Corporis, cuius ipse caput exiit, cuique nos tanquam membra, arctissimè Fidei, spei, & Charitatis connectione adstrictos esse voluit, ut id ipsum omnes diceremus, nec essent in nobis schismata.

Unde ipse Christus, qui Lucæ 22. v. 19. dixit: Hoc facite in meam commemorationem; etiam dixit Matth. 26. v. 27. Bibite ex hoc omnes. Et Apostolus 1. Cor. 10. postquam dixisset v. 16. Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne communicatio Sanguinis Christi est? Et panis, quem frangimus, nonne participatio Corporis Domini est? Statim subiungit v. 17. Quoniam unus panis, unum Corpus multi sumus; omnes, qui de uno pane participamus.

Sed cum hæc factis inter Catholicos consent, controversia tamen est, que, aut qualis sit necessitas huius mixtionis, an Sacramenti, an solius præcepti? Si præcepti, an Divini, aut dumtaxat Ecclesiastici? Conclusio nostra est communis Scholasticorum, & specialiter Scoti supra n. 2. ubi sic

F 2 lego:

aliaque Concilia, & Patres apud Bellarminum.

Probatum insuper est factum Christi.

Alexander I.

Apostolorum, & Pontificum, 44.

Isaie 2.

Apoc. 5. v. 5. Ecce venit leo de Tribu Juda &c. Significat etiam Diabolum 1. Petri 5. v. 8.

Ex unione Christi cum Ecclesia.

Trident.

Luc. 22.

Matth. 26.

1. Cor. 10.

43.

Misceri debet ex solo præcepto Ecclesie.